

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра хімії, екології та методики їх навчання
Кафедра географії та методики її навчання
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут агроекології і природокористування НААН України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція

ІНТЕГРАЦІЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ТА ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГЕОГРАФІЧНІЙ, ЕКОЛОГІЧНІЙ ТА ХІМІЧНІЙ ОСВІТІ

15 листопада 2018 року

**Рекомендовано до друку
Вченою радою природничо-географічного факультету
(протокол № 3 від 23 жовтня 2018 р.)**

Редакційна колегія:

Совгіра С.В., доктор педагогічних наук, професор;
Браславська О.В., доктор педагогічних наук, професор;
Денисик Г.І., доктор географічних наук, професор;
Половка С.Г. доктор геолого-мінералогічних наук, професор
Миколайко В.П. доктор сільськогосподарських наук, доцент
Гончаренко Г.Є., доктор хабілітат біології, доцент;
Ткач Є.Д. кандидат біологічних наук, доцент
Валюк В.Ф., кандидат хімічних наук, доцент;
Галушко С.М., кандидат хімічних наук, доцент;
Гнатюк Н.О., кандидат біологічних наук, доцент;
Горбатюк Н.М., кандидат хімічних наук, доцент;
Ситник О.І., кандидат географічних наук, доцент;

Відповідальні за випуск:

Совгіра С.В., доктор педагогічних наук, професор
Браславська О.В., доктор педагогічних наук, професор

Комп'ютерна верстка:

Сорока М.В. молодший науковий співробітник

**Автори опублікованих матеріалів
НЕСУТЬ ПОВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**
**за добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен
та інших відомостей!!!**

Ф 94

Інтеграція фундаментальних та прикладних досліджень в географічній, екологічній та хімічній освіті: матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (м. Умань, 15 листопада 2018 р.) – Умань. : ВПЦ «Візаві», 2018. – 144 с.

У збірнику зібрані матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції **«Інтеграція фундаментальних та прикладних досліджень в географічній, екологічній та хімічній освіті»**, що відбулася 15 листопада 2018 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

З м і с т

<i>Браславська О. В., Пасько Н. Є.</i> Значення релігії у соціокультурному розвитку країни.....	5
<i>Браславська О. В., Бурковський І. М.</i> Особливості прояву диференціації регіонального розвитку України.....	8
<i>Безлатня Л. О., Козинська І. П.</i> Функції сакральних ландшафтів міжзонального геоекотону «Лісостеп-Степ» Правобережної України...	13
<i>Валюк В. Ф.</i> Формування наукового мислення майбутніх учителів як психолого-педагогічна проблема.....	16
<i>Нончаренко Н.</i> Natural preservation objects of the territory of the southern Buh ecorridor.....	20
<i>Горбатюк Н. М.</i> Домашній хімічний експеримент.....	23
<i>Горбатюк Н. М., Клейменова Ю. М.</i> Аспекти використання випереджаючого навчання на уроках хімії.....	25
<i>Горбатюк Н. М., Харко І. В.</i> Застосування інформаційно-комунікаційних технологій на уроках хімії.....	27
<i>Гнатюк Н. О., Євстафієва С.</i> Бойові хімічні речовини і фізико-хімічні основи їх застосування.....	29
<i>Гнатюк Н. О., Мірчук А. С.</i> Екологічна токсикологія як галузь екології	32
<i>Гнатюк Н. О., Куліш А. Ю.</i> Токсичні речовини органічного синтезу: полімерні матеріали.....	37
<i>Гнатюк Н. О., Харко І. В.</i> Сучасні технологічні системи очищення питного водопостачання.....	40
<i>Галушко С. М., Захарович В. В.</i> Дослідження структури розплавів системи Al-Cu.....	44
<i>Гончарук В. В., Андрющенко К. І.</i> Педагогічні умови формування екологічної культури майбутніх учителів природничих спеціальностей у процесі професійної підготовки.....	49
<i>Душечкіна Н. Ю., Мірчук А. С.</i> Принципи реалізації системи хімічної освіти у підготовці майбутніх вчителів хімії.....	545
<i>Донченко Л. М., Тамбовцев Г. В., Иванова В. М., Сапун Т. А.</i> Рекреаційна діяльність на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду Запорізької області.....	60
<i>Дідура Р. В., Кривда Ю. І.</i> Вплив АЗС на придорожні смуги у дорожній ландшафтно-інженерній системі «Київ – Одеса».....	63
<i>Жиляк І. Д., Зеленська Є. А., Давискиба В. В.</i> Еколого-гігієнічна оцінка якості питного централізованого водопостачання м. Умань методом Allium test.....	66
<i>Задорожна О. М.</i> Формування мотивації студентів педагогічних університетів до природоохоронної діяльності.....	69
<i>Запоріжець Л. М.</i> Проблеми демографічного старіння населення.....	73

Красноштан І. В., Катрук Н. В. Ріст та розвиток однорічних кронуваних саджанців сорту Мутсу внаслідок впливу фізіологічно активних речовин.....	76
Лаврик О. Д., Цимбалюк В. В. Ознаки та властивості ландшафтної техносфери.....	79
Люленко С. О. Формування біологічних понять в учнів основної школи	82
Любинський О. І. Роль екологічної освіти та виховання у підготовці висококваліфікованих кадрів на основі принципів сталого розвитку....	86
Максютов А. О., Пінчук О. Я. Теоретико-дидактичні аспекти географії.....	91
Макаревич І. М. Зміст інформаційної компетентності майбутніх учителів географії.....	964
Прохорова Л. А., Зав'ялова Т. В., Непша О. В. Використання відновлювальних джерел енергії та перспективи розвитку альтернативної енергетики в Запорізькій області.....	97
Половка С. Г., Убога А. Ю., Гончарук Р. С. Ґрунтовий покрив та земельні ресурси Черкаської області.....	100
Подзерей Р. В. Основні аспекти сучасного природокористування	105
Рожі І. Г. Елемент самостійної роботи під час краєзнавчо-туристської діяльності.....	107
Совгіра С. В. Проблеми функціонування Південно-Бузького екокоридору.....	110
Сокальський А. І., Солошенко О. В. Дослідження як практична складова шкільної географії.....	115
Сорокіна С. І., Душечкіна Н. Ю., Титаренко В. С. Критика біогенетичного закону.....	123
Султанова В. В. Роль інтегрованого курсу «Природничі науки» у формуванні екологічного мислення здобувачів освіти.....	128
Ткач Є. Д. Фіторізноманіття міжсегетальних екотонів Правобережного Лісостепу України.....	130
Козинська І. П., Безлатня Л. О., Світовий досвід екологічної реабілітації територій з відходами підприємств уранової промисловості	138

властивість пов'язана з широтною зональністю і висотною поясністю. Так, однакові за структурою і матеріалом інженерно-технічні споруди сформують різні ЛТчС у межах різних географічних (ландшафтних) поясів.

За сучасних умов нераціонального використання природних ресурсів і надмірного навантаження на навколишнє середовище людина ніколи не буде здатною керувати ландшафтно-технічними системами у планетарному масштабі. Блок управління здатний відгравати провідну роль лише у ЛТчС на регіональному рівні. Наскільки б не були потужними процеси техногенезу, вони не зможуть протидіяти внутрішнім силам Землі та енергії Сонця. Концепція В.І. Вернадського про ноосферу не стане реальністю і сучасна глобальна екологічна криза є тому яскравим прикладом. Намагання людства повністю підпорядкувати природний блок технічному може призвести до світового колапсу. Однак застосовуючи методи і принципи інженерного ландшафтознавства, можна домогтися оптимальної взаємодії трьох блоків ЛТчС та продовжити їх функціональну придатність. У цьому випадку предметом зазначеного наукового напрямку буде сукупність техногенних процесів і взаємозв'язків у блокових системах, які формують ландшафтну техносферу.

Люленко С. О. к.п.н.

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
e-mail: Lulencoso@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ПОНЯТЬ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

У Концепції 12-річної середньої загальноосвітньої школи зазначено, що одним із її завдань, є «становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство,

культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності».

Це завдання сучасної української школи актуалізує проблему формування в учнів біологічних понять - основи системи наукових знань. У розв'язанні зазначеної проблеми провідна роль належить новим та удосконаленим існуючим методикам формування біологічних понять.

За останні роки виріс теоретичний рівень біологічних знань учнів, помітно розширився їх біологічний кругозір – від розуміння молекулярних процесів у живих клітинах організмів до процесів, які відбуваються у біосфері.

Все це пояснюється удосконаленням шкільного курсу біології, який в останні роки зазнає значних змін.

Основу змісту шкільного курсу біології становлять різноманітні поняття. Вони пов'язані між собою й утворюють систему. Виділення компонентів системи та встановлення зв'язків між окремими поняттями, що її утворюють, актуальна проблема методики навчання біології [1].

Поняття як форма мислення і як форма пізнання знаходяться у необхідному взаємозв'язку, що створює певну систему. Система понять – це така сукупність абстракцій та ідеалізацій, які органічно взаємопов'язані між собою і знаходяться в певних взаємовідношеннях. Об'єктивною основою системи понять є процес відображення предметів і явищ об'єктивного світу в їхньому нерозривному взаємозв'язку і взаємовпливу.

Головна особливість будь-якої науки полягає в системному пізнанні природних і соціальних явищ та процесів, а також відображенні результатів пізнання в системі понять [5].

Поняття, як і їхні назви (терміни), допомагають людині в поступальному русі до пізнання оточуючого світу, це стосується і біологічних понять.

Сучасні науковці надають розвитку біологічних понять особливого значення тому, що поняття стають основною дидактичною одиницею знань у шкільному курсі біології.

Методика формування в учнів системи уявлень та понять природничого змісту має давню історію і розробляється в наш час.